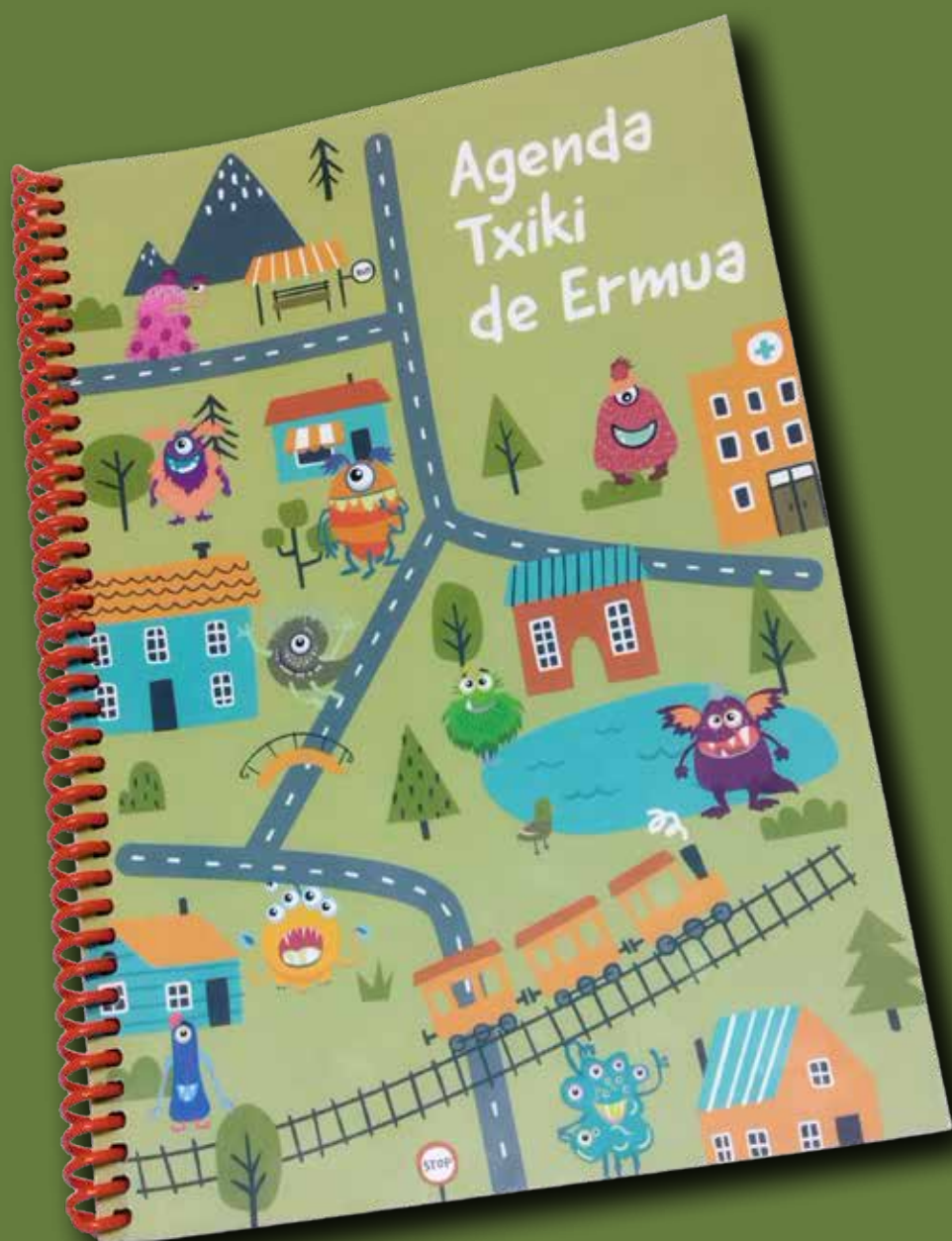

ERMUKO AGENDA TXIKIA

Irakaslearen gidaliburua

1. Sarrera eta testuingurua
2. Oinarrizko jakintzak arloka
 - a. Natura, Gizarte eta Kultura Ingu
rnearen Ezagutza*
 - b. Arte Hezkuntza*
 - c. Euskara eta Literatura eta Gaztelania
eta Literatura*
 - d. Matematika*
3. Jardueren organizazioa
4. Estekak zein material gehigarriak

1.

SARRERA ETA TESTUINGURUA

Garapen iraunkorrerako hezkuntza programa izanik, Ermuko Agenda Txikiak eskola komunitatea energia kontsumoa, mugikortasuna eta ingurumenaren zaintza bezalako gaietara hurbildu nahi du. Horrela, Ermuko Udalak herritar gisa aktiboki parte hartzeko beharra ikusarazi nahi du, familia- eta gizarte-ingurunea egokituz, 2030 Agendaren helburu jasangarriak lortzeko.

Aurreko ikasturtean planteatutako helburuei jarraiki, hezkuntza-agenda bat eskaintzen da, ikasleekin zenbait jarduera lantzeko. Hauek, jorratu beharreko gaiaren arabera bereizitako pertsonaiek gidatzen dituzte, natura, klima, mugikortasuna, teknologia eta udaletxea, besteak beste.

Nahiz eta Ermuko Agenda Txikia modu autonomoan lantzeko sortua izan, bertako "Familia eta irakasleentzako jarraibideak" atalean azaltzen den bezala, gida honek proiektu hori osatzea du helburu, garapen planaren irakaskuntzara bideratuz eta haurtzarotik herritarren parte-hartzea bultzatuz.

Bertan, irakasleei zuzendutako programazio didaktikoa eskaintzen da. Bertan, gure udalerriak eskaintzen dituen aukerak ezagutzeko eta ulertzeko jarduera gehiago aurkeztu dira, bai eta horietako bakoitza egiteko behar diren materialak eta gutxi gorabeherako denboralizazioa ere. Gainera, ikasten jarraitzeko eta Ermuko Udal Liburutegia erabiltzera animatzeko, Euskadiko Irakurketa Publikoko Sarean eskuragarri dauden liburu eta album ilustratu batzuk irakurtzea proposatzen da, gaiaren eta adinaren arabera.

Proposatutako jarduerak Ermuko udalerriko ikastetxeetako. Lehen Hezkuntzako lehen eta bigarren zikloko ikasleei zuzenduta daude. Ikastaro horien artean adin eta trebetasun desberdinak egon daitezkeenez, jarduerak egokitzeko zenbait modu ere proposatzen dira, eta irakaslearen azken lana da jarduerak bere klasearen eta ikasleen ezaugarrien arabera guztiz egokitzea.

Era berean, landu nahi den arlo bakoitzaren gaitasunak eta oinarrizko jakintzak adierazten dira, Euskal Autonomia Erkidegoan Oinarrizko Hezkuntzaren curriculumak ezarri eta ezartzeko maiatzaren 30eko 77/2023 Dekretuaren arabera indarrean dagoen araudiaren arabera.

- **Hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna.**
- **Gaitasun digitala.**
- **Gaitasun pertsonala, soziala eta ikasten ikasteko gaitasuna.**
- **Herritarren gaitasuna.**
- **Ekintzailatzarako gaitasuna.**
- **Kultura-kontzientzia eta -adierazpenerako gaitasuna.**

2.

OINARRIZKO JAKINTZAK ARLOKA

A. Natura, Gizarte eta Kultura Ingurunearen Ezagutza

KULTURA ZIENTIFIKOA

1. Jarduera zientifikorako hastapenak

1. zikloa Ahozko, idatzizko eta ikus-entzunezko testuetan iturri seguru eta fidagarri-etatik informazioa modu kooperatiboan eta gidatuan bilatzeko estrategiak, baliabide digital eta analogikoen bidez ikerketa zientifikoei eta/edo sozialei erantzuna emateko eta horien zabalkundea egiteko.

Ikerketaren beharretara egokitutako miaketa-prozedurak, esperimentalak edo dokumentalak (denboran behatzea, identifikatzea eta sailkatzea, patroiak eta ereduak bilatzea).

2. zikloa Ahozko, idatzizko eta ikus-entzunezko testuetan informazioa bilatzeko, hautatzeko eta zabaltzeko estrategiak, bitarteko eta baliabide digital eta analogikoen bidez. Erabilitako iturrien egiletza.

Ikerlanaren berezko estrategiak, jakin-minarekin, ekimenarekin, iraunkortasunarekin eta norberaren lanerako ahaleginarekin lotutako ohiturak eta jarrerak garatzen laguntzen dutenak, baibakarka, bai taldean, genero-ikuspegi kontuan hartuta.

Zientziaren eta teknologiaren aurrerapenak, eta horiek bizi-baldintzen hobekuntzarekin eta ondorio ekosozialekin duten lotura.

2. Bizitza gure planetan

1. zikloa Izaki bizidunak eta haiek bizi diren ingurunea zaintzeko eta errespetatzeko ohiturak.

Gizakiaren ongizate fisikoarekin lotutako ohitura osasungarriak: higieena, elikadura askotarikoa eta orekatua, ariketa fisikoa, atsedena eta gorputzaren zaintza, gaixotasunei aurrea hartzeko bitarteko gisa.

Ongizate emozionalarekin eta sozialarekin lotutako ohitura osasungarriak: norberaren emozioak identifikatzeko eta komunikatzeko estrategiak eta beste emozioekiko errespetua. Ikasgelan eta gizartean dagoen aniztasunarekiko sentsibilitatea eta onarpena.

2. zikloa Gizakiak ekosistemekin duen harremana (hurbiltasunetik globaltasunera) gizartearen beharrak asetzeko. Gure planetako baliabide naturalen erabilera egokiak eta txarrak eta horien ondorioak. Biodibertsitatearen zeregina biosferaren orekan.

Biodibertsitatea. Biodibertsitatearen zeregina biosferaren orekan. Biodibertsitatea mehatxatzen duten faktoreak (habitatak suntsitzea, espezie inbaditzaileak, klima-aldaketa, kutsadura, baliabideak gehiegi ustiatzea...).

TEKNOLOGIA ETA DIGITALIZAZIOA

1. Ikaskuntza-ingurune pertsonala digitalizatzea

1. zikloa Ingurune ezagun eta seguruetan pertsona ezagunekin komunikatzeko baliabide digitalak.
2. zikloa Gailu eta baliabide digitalak hezkuntza-testuinguruaren beharren arabera. Beste pertsona batzuekin komunikatzeko baliabide eta plataforma digital mugatuak eta seguruak.

2. Diseinu eta pentsamendu konputazionalako proiektuak

1. zikloa Proiektua gauzatzeko material, erreminta eta objektu egokiak. Talde-lanerako oinarrizko estrategiak.
2. zikloa Proiektua gauzatzeko material, erreminta eta objektu egokiak. Talde-lanerako teknika kooperatibo errazak, eta gatazkak elkarriketaren bidez kudeatzeko eta jokabide enpatiko eta inklusiboak sustatzeko estrategiak.*

GIZARTEAK ETA LURRALDEAK

2. Gizarteak denboran zehar

1. zikloa Baliabide analogikoak eta digitalak. Ahozko iturriak eta gizataldeko memoria. Tokiko historia eta familiaren biografia; gizonak eta emakumeak Historiaren parte gisa.
2. zikloa Iturri historikoak: iturrien (ahozko, idatzizko eta ondarezkoen) sailkapena eta erabilera, historian zehar inguruan izan diren aldaketak eta jarraitutasunak aztertze baliabide gisa. Historiaren aztarnak inguruko leku, eraikin, elementu, lanbide eta usadioetan.

3. Alfabetatze zibikoa

1. zikloa Gizataldeko bizitza. Familia eta familien aniztasuna. Familia-, auzo- eta eskola-ingurune konpromisoak, parte-hartzea eta arauak. Gatazken prebentzioa, kudeaketa eta elkarriketan jarduteko ebazpena.
Bizitza gizartean. Ingurune espazioak, baliabideak eta zerbitzuak. Gizarte-elkarrekintzarako moduak espazio publikoetan, genero-ikuspegitik.
Zeregina eta lana. Ingurune gizon eta emakumeen jardura profesional eta laboral nagusiak identifikatzea. Lan produktiboa eta erreproduktiboa.
2. zikloa Gizartean bizitzeko konpromisoak eta arauak.
Zeregina eta lana: sektore ekonomikoak identifikatzea eta hurbileko testuinguruan kokatzea. Langileen eskubideak eta betebeharrak.

4. Kontzientzia ekosoziala

1. zikloa Gure ingurunea ezagutzea. Paisaia naturalak eta paisaia gizatiartuak, eta horien elementuak. Ingurunearen gaineko giza ekintza eta horren ondorioak. Erantzukizun ekosoziala. Ondasun komunak kontserbatzeko, hobetzeko eta modu jasangarrian erabiltzeko ekintzak. Animaliekiko tratu txarra eta horren prebentzioa.
Bizi-ohitura jasangarriak. Uraren eta energiaren erabilera, mugikortasun jasangarria eta hondakinen kudeaketa.
2. zikloa Krisi ekosozial globala. Giza ekintza: klima-alaketaren kausa eta ondorioei eta horiek inguruneiko paisaietan duten inpaktuari buruzko sarrera. Arintze-neurriak. Naturaren kontserbazioa eta babesa.
Ekosistema naturalen eraldaketa eta degradazioa.
Giza ekintzen ondoriozko erantzukizun ekosoziala. Erantzukizun indibidualak eta kolektiboak. Animaliekiko tratu txarra eta horren prebentzioa.
Bizi-ohitura jasangarriak. Kontsumo arduratsua, uraren eta energiaren erabilera, mugikortasun jasangarria eta hondakinen kudeaketa.

B. Arte Hezkuntza

PLASTIKA ETA IKUS HEZKUNTZA

2. Sorkuntza eta interpretazioa

1. zikloa Plastika-adierazpeneko bitartekoak, euskarriak eta materialak: esperimentazioa. Bi dimentsioko eta hiru dimentsioko oinarritzko teknikak marrazki eta modelaketa errazetan.
Sorkuntza-prozesuaren faseak: plangintza gidatua eta esperimentazioa. Kolaborazio-egikaritzea. Prozesuaren zein azken produktuaren balorazioa eta interesa.
2. zikloa Plastika-adierazpeneko bitartekoak, euskarriak eta materialak, arte-formatu garaikideak barne: esperimentazioa eta adierazpena. Bi dimentsioko eta hiru dimentsioko oinarritzko teknikak marrazki eta modelaketa errazetan.
Sorkuntza-prozesuaren faseak: plangintza, interpretazioa eta esperimentazioa. Kolaborazioegikaritzea. Norberaren eta besteren prozesuaren zein azken produktuaren balorazioa, ebaluazioa eta interesa.

IKUS-ENTZUNEZKO HEZKUNTZA

2. Sorkuntza eta interpretazioa

1. zikloa Bilatzeko eta iragazteko oinarritzko estrategiak.
Asmo komunikatiboa duten istorio errazak konposatzea, berregiteko eta kontatzeko.

2. zikloa Ikus-entzunezko elementuen erregistroa eta oinarrizko edizioa: kontzeptuak, teknologiak, teknikak eta baliabideak, oinarrizkoak eta erraz maneiatzeko modukoak. Bilatzeko eta iragazteko estrategiak.

Istorio errazak: konposizioa, bakarka eta taldean, komunikazio- eta adierazpen-asmoarekin, berregiteko eta kontatzeko.

Ikus-entzunezko produkzioak. Kolaborazio-lana, eta prozesuak dauden genero eta formatuetan duen garrantzia.

Oinarrizko ikus-entzunezko mezuak: esperimentazioa eta zabalkundea.

ARTE ESZENIKO ETA PERFORMATIBOETAKO HEZKUNTZA

2. Sorkuntza eta interpretazioa

1. zikloa Gorputza eta bere aukera motorrak, komunikatzeko eta dibertitzeko baliabide gisa. Dantza, dramatizazioa eta antzerki-emanaldia.
2. zikloa Gorputza eta bere aukera motorrak eta sortzaileak, komunikatzeko, dibertitzeko eta sentimenduak adierazteko baliabide gisa. Dantza, dramatizazioa eta antzerki-emanaldia.

C. Euskara eta Literatura eta Gaztelania eta Literatura

KOMUNIKAZIOA

1. Hizkuntzaren erabilera

1. zikloa Hizkuntzaren erabilera inklusiboa, ideiak, emozioak eta sentimenduak adierazteko.

Komunikazio-asmoa eta oinarrizko testu tipologiako giltzarriak: narrazioa, deskribapena, elkarrikeria.

Autokonfiantza eta ikaskuntzari buruzko gogoeta.

Estrategia kooperatibo errazak, eta talde-lanean esleitutako banako erantzukizunak bere gain hartu.

2. zikloa Hizkuntzaren erabilera inklusiboa, ideiak, emozioak eta sentimenduak adierazteko.

Osagaiek (egoera, parte-hartzaileak, komunikazio-asmoa edo bidea) komunikazio-egintzan duten eragina.

Edukiko (gaiak, formula finkoak, lexikoa) eta formako (egitura, formatua, izenburua, irudiak) oinarrizko elementuak.

Autokonfiantza eta ikaskuntzari buruzko gogoeta. Errorea prozesuaren parte gisa

Estrategia kooperatibo errazak, eta talde-lanean esleitutako banako erantzukizunak bere gain hartu.

2. Ahozko ulermena, komunikazioa eta elkarrekintza

1. zikloa Ikasgelako egoeretan ahozko-elkarrekintza egokia. Hizkuntza-kortesiako oinarritzko estrategiak eta norberaren hitzezko eta ez-hitzezko komunikazioaren autoerregulazioko estrategiak.

Entzute aktiboko estrategiak, gatazkak elkarriketa bidez ebazteko prozesuan. Hitzezkoa ez den komunikazioaren oinarritzko elementuak identifikatzeko estrategiak.

2. zikloa Ahozko elkarrekintza egokia —ikasgelako egoeretan eta oinarritzko testu-in-guru formaletan—, hizkuntza-kortesiako oinarritzko estrategiak eta norberaren hitzezko eta ez-hitzezko komunikazioaren autoerregulazioko oinarritzko estrategiak mobilizatuz.

Gatazkak elkarriketa bidez ebazteko prozesuan, entzute aktiboko eta asert-ibotasuneko estrategiak.

Hitzezkoa ez den komunikazioaren oinarritzko elementuak interpretatzeko estrategiak.

3. Irakurmena

1. zikloa Banakako irakurketa eta irakurketa partekatua eta adierazkorra, maila kognitiborako egokiak diren intonazioarekin eta erritmoarekin

Testu idatziak ulertzeko eta sortzeko prozesuetan, askotariko iturri dokumentaletako testuak irakurtzeko oinarritzko estrategiak

Oinarritzko testu etenak (grafikoak, diagramak, mapak, ordutegiak...).

2. zikloa Banako irakurketa, garapen kognitiborako egokiak diren intonazioarekin eta erritmoarekin.

Testu etenak (grafikoak, diagramak, mapak, denbora-lerroak, infografiak, ordutegiak...).

Komunikazio-asmoa eta oinarritzko testu-tipologiako giltzarriak: narrazioa, deskribapena, elkarriketa.

Testu idatziak ulertzeko eta sortzeko prozesuetan, askotariko iturri dokumentaletako testuen zentzu orokorra ulertzeko eta informazio esplizitua laguntzarekin integratzeko oinarritzko estrategiak.

4. Idatzizko produkzioa

1. zikloa Idatziz argi eta egoki adierazteko interesa.

Idatzizko kodearen konbentzioak, gizarte-erabilerako testuak produzitzeko proposamenen esparruan.

Idatzizko produkzioen aurkezpen zaindua.

Testu idatzi eta multimodal errazak zenbait euskarritan planifikatzeko, idatzeko, berrikusteko eta editatzeko oinarritzko estrategiak, banakakoak nahiz taldekakoak, norberaren esperientziatik hurbil eta zenbait helbururekin.

2. zikloa Aurkezpen zaindua eta oinarritzko ortografia-arauen aplikazioa.

Hizkuntzaren erabilera ez-sexistarako estrategiak eta jarraibideak.

Testu idatzi eta multimodal errazak zenbait euskarritan planifikatzeko, idazteko, berrikusteko eta editatzeko oinarritzko estrategiak eta ereduak, banakakoak nahiz taldekakoak, zenbait komunikazio-helbururekin.

Testuaren antolaketa eta ulermena errazten duten elementu grafiko eta paratestual errazak.

5. Informazio-alfabetatzea

1. zikloa Askotariko iturri dokumentaletan eta zenbait euskarri eta formatutan, informazio errazaren bilaketa gidaturako oinarritzko estrategiak.

2. zikloa Askotariko iturri dokumentaletan eta zenbait euskarri eta formatutan, informazioaren bilaketa gidaturako oinarritzko estrategiak, fidagarritasun-irizpi-deak kontuan hartuta. Egitateak eta iritzia.

Informazioa alderatzeko eta antolatzeke estrategiak eta teknikak.

Eskolako jardueretan eta/edo proiektuetan parte hartu, tresna edo plataforma birtualak erabiliz.

HIZKUNTZARI ETA HAREN ERABILEREI BURUZKO HAUSNARKETA, AHOZKO EDO IDATZIZKO TESTUAK EDO TESTU MULTIMODALAK SORTZEKO ETA ULERTZEKO PROPOSAMENEN ESPARRUAN

1. zikloa Oinarritzko puntuazio-zeinuak, idatzizko testua antolatzeke mekanismo diren heinean.

Hiztegia zabaltzeke funtsezko elementuak. Hitz batzuen eta beste batzuen arteko esanahi-erlazioei buruzko gogoeta, testuinguruaren barruan.

Gogoeta metalinguistikotik abiatuta, nork bere testuak berrikusi eta hobetzeke estrategiak.

2. zikloa Hizkuntza-sistemari buruzko ondorioen eraikuntza gidaturako estrategiak.

Puntuazio-zeinuak idatzizko testua antolatzeke eta komunikazio-asmoa adierazteke mekanismo gisa.

Hiztegia zabaltzeke funtsezko elementuak. Arlo lexiko edo semantiko bereko hitzen arteko antzekotasunak eta forma- eta esanahi-desberdintasunak.

Komunikazio-asmoarekin lotutako perpaus modalitateak.

Gogoeta metalinguistikotik abiatuta, norberaren eta besteen testuak berrikusteko eta hobetzeke tresnak.

D. Matematika

NEURRI-ZENTZUA

1. Magnitudea

1. zikloa Denbora neurtzeke unitateak, analogikoki eta digitalki adieraziak (urtea, hila, astea, eguna, eta ordua eta minutua) eguneroko bizitzako egoeretan.

2. zikloa Denboraren neurketa (urtea, hilabetea, astea, eguna, ordua, eta minutua eta segundoa) eta denboraldien iraupenaren zehaztapena.

2. Neurketa

1. zikloa Familia-testuinguruetan tresna konbentzionalekin (erregelak, zinta metrikoak, balantzak, egutegiak...) neurtzeko prozesuak.
2. zikloa Tresna konbentzionalen bidez (erregela, zinta metrikoa, balantzak, erloju analogikoa eta digitala) neurtzeko prozesuak.

ESPAZIO-ZENTZUA

2. Lokalizazioa eta irudikapen-sistemak

1. zikloa Objektuen espazioko posizio erlatiboa eta mugimenduak modu egokian deskribatzeko hiztegia: (goian, behean, aurrean, atzean, artean, baino hurbilago, ez bezain hurbil, baino urrutiago, ez bezain urruti...).
2. zikloa Objektuek espazioan duten posizio erlatiboa edo haien irudikapenak egoki deskribatzeko hiztegi geometrikoa (paraleloa, perpendikularra, zehar, eskuina, ezkerre eta abar).
Norberari edo beste erreferentzia-puntu batzuei dagokienez mugimenduak hitzez deskribatu eta interpretatzeko hiztegi geometriko egokia.

ZENTZU ALGEBRAIKOA ETA PENTSAMENDU KOMPUTAZIONALA

1. Patroiak

1. zikloa Zenbaki, figura edo irudien bilduma batean erregularitasunetatik abiatuta, elementu ezkutuak identifikatzeko, ahoz deskribatzeko, aurkitzeko eta sekuentziak hedatzeko estrategiak.
2. zikloa Zenbaki, figura edo irudien bilduma batean erregularitasunetatik abiatuta, terminoak identifikatzeko, hitzez deskribatzeko, irudikatze eta arrazoituta iragartzeko estrategiak.

2. Eredu matematikoa

1. zikloa Eguneroko bizitzako problemak ulertzean eta ebatztean modu gidatuan modelizatzeko prozesuak, analogikoa eta digitala (marrazkiak, eskemak, diagramak, objektu manipulagarriak, dramatizazioak...).
2. zikloa Modu arautuan modelizatzeko prozesuak (analogikoak edo digitalak), adierazpide matematikoak erabilia (grafikoak, taulak...), eguneroko bizitzako problemen ulermena eta ebazpena errazteko.

3. Erlazioak eta funtzioak

1. zikloa Berdintasuna irudikatzea bi elementuren arteko baliokidetasun-erlazio baten adierazpen gisa, eta bi elementuetako edozeinetan datu erraz ezezagunak lortzea (sinbolo baten bidez irudikatuak).

2. zikloa Berdinketa, bi elementuren arteko baliokidetasun-erlazio baten adierazpen gisa, berdinketaren bi elementuetako edozeinetan datu erraz ezezagunak (sinbolo baten bidez irudikatuak) lortzeko.

4. Pentsamendu konputazionala

1. zikloa Algoritmo errazak (errutinak, urrats ordenatuak dituzten instrukzioak...) interpretatzeko estrategiak.
2. zikloa Algoritmo errazak (jokoen arauak, instrukzio sekuentzialak, begiztak, patroir errepikakorrak, bloke-programazioa, hezkuntza-robotika ...) interpretatzeko eta aldatzeko estrategiak.

ZENTZU ESTOKASTIKOA

1. Antolaketa eta datuen analisisa

1. zikloa Eguneroko bizitzako grafiko estatistiko oso errazetatik (piktogramak, barra-grafikoak) informazio garrantzitsua ateratzeko eta elementu nagusiak ezagutzeko estrategiak.
2. zikloa Grafiko estatistiko errazak (barra-diagrama eta piktogramak), datuak irudikatzeko, egokiena hautatuta, baliabide tradizionalen eta aplikazio informatiko errazen bidez.

ZENTZU SOZIOAFEKTIBOA

2. Talde-lana, inklusioa, errespetua eta aniztasuna

1. zikloa Ikasgelan dauden desberdintasun indibidualen aurreko diskriminazio-jarrerak: identifikazioa eta gaitzespena. Jarrera inklusiboak eta taldearen aniztasunaren onarpena.

Talde-lanean aktiboki parte hartzea: interakzio positiboa eta besteen lanarekiko errespetua.
2. zikloa Ikasgelan dauden desberdintasun indibidualen aurreko sentsibitatea eta errespetua. Diskriminazio-jarrerak ingurune analogikoetan zein digitaletan: identifikazioa eta gaitzespena.

Talde-lanean aktiboki parte hartzea: entzute aktiboa eta besteen lanarekiko errespetua.

Giza jakintzen esparru desberdinek kulturaren eta generoaren ikuspegitik egiten duten ekarpenaren onarpena.

3.

METODOLOGIA ETA JARDUEREN ORGANIZAZIOA

ERMUKO AGENDA TXIKIA

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Proiektuaren sarrera, Ermuko Agenda Txikiaren azalpena eta bere lehen hiru orrialdeen irakurketa. • Proiektuan zehar egingo dituzten jardueren azalpena. • Pertsonaien azalpena eta bakoitzarekin landuko dutena. • Azken produktuaren azalpena (horma-irudia). Egunero atal bat beteko da eta, proiektuaren amaieran azaltzeko, garrantzitsuena iruditzen zaienaren arabera erabakiko da zer jarri.	10 min	Ermuko Agenda Txikia
Agenda 2030 eta Hiri-agenda	Agenda 2030 eta Hiri-agendari buruzko galderak. • Zer da? Zertarako balio du? Zeintzuk helburu ditu? Zergatik da garrantzitsua? Dokumentu bakoitzaren azalpena, egin zaizkien galderei erantzuna emanez.	10 min	1. eta 2. estekak
Nire fitxa	Agendaren 4. eta 5. orrialdeetan proposatutako jarduera. “Nire fitxa” betetzea. • Izena, adina, ikastetxea, gogokoen ditudan gauzak. • Norbere buruaren marrazkia	10 min	Ermuko Agenda Txikia Idazketa materiala

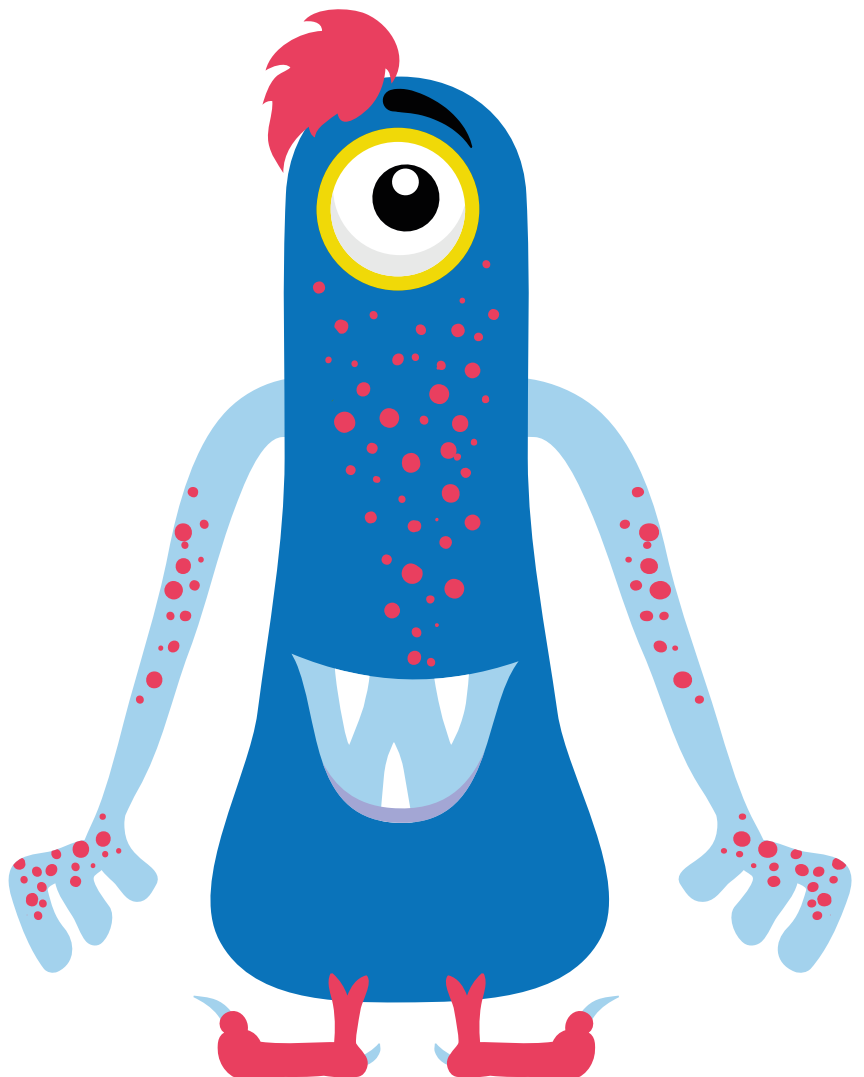
NATU

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Agendaren 6. orrialdearen irakurketa. Talde handian elkarriketa (parte hartze- ra animatuz). • Zer dakigu gure herriaz? (Natura, his- toria, kultura, jaiak eta euskara).	10 min	Ermuko Agenda Txikia
Ikerketa aktiboa	Planeta eta haren biodibertsitatea zaintzeari dagokionez, Munduko eta Nazioarteko egunen talde-txikitan bi- laketa. Eztabaida (2. Zikloa). • Zergatik dira garrantzitsuak egun horiek? 1.ziklorako egokitzapenak: munduko eta Nazioarteko Egunen azalpena eta egun horiek eskaintzea, taldeka, egutegi ba- tean adierazi ahal ditzaten.	25 min	TIC Urteko egutegia
Paseatzen	Agendaren 7.orrialdean proposatutako jarduera. Ermua y Zaldibar arteko pasealekuaren mapa birtualaren bistaratzea, eta ber- tako biodibertsitatearen azterketa txikia. Talde txikietan, post-it-etan galdera hauei erantzun eta, talde handian ba- teratzeko, erantzunak arbelean itsatsi. • Zein garrantzi dauka gure udalerriko biodibertsitatearen zaintzak? • Zer ikusi nahiko zenuke? (Agendan proposatzen den galdera) • Zer egin dezakegu horiek lortzeko? 1.ziklorako egokitzapenak: galderei tal- de handian erantzun eta arbelean eske- ma bat egin.	20 min	Ermuko Agenda Txikia TIC <i>Post-it</i> Idazketa mate- rial 4. esteka

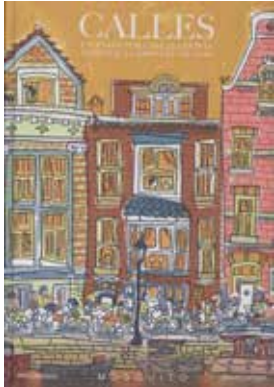
Txangoa	Ikastetxetik hurbil dagoen ingurune natural batetik ibilaldi txikia. Lurra eta natura aztertzea. Lurra garbitzea (aurkitzen duten zaborra biltzea). Talde handiko hausnarketa. • Zer aurkitu dugu? • Zergatik aurkitu dugu botata? • Zer egin behar dugu horrekin? • Nola ekidin dezakegu gure ingurua zaborrez betetzea?	Ordu 1	Arropa egokia Eskularruak Poltsak
Horma-irudia	Talde handian horma-irudiaren lehen atala osatu. Iradokizunak: • Atala: Natura eta izaki bizidunak. • Egutegia, planteatutako proposamenak, mapa eta aurkitutako ibilbidearen hondakinak zein horien irudiak.	20 min	Informazioa Topatutako zaborra Marrazketa eta idazketa materiala

HIRI

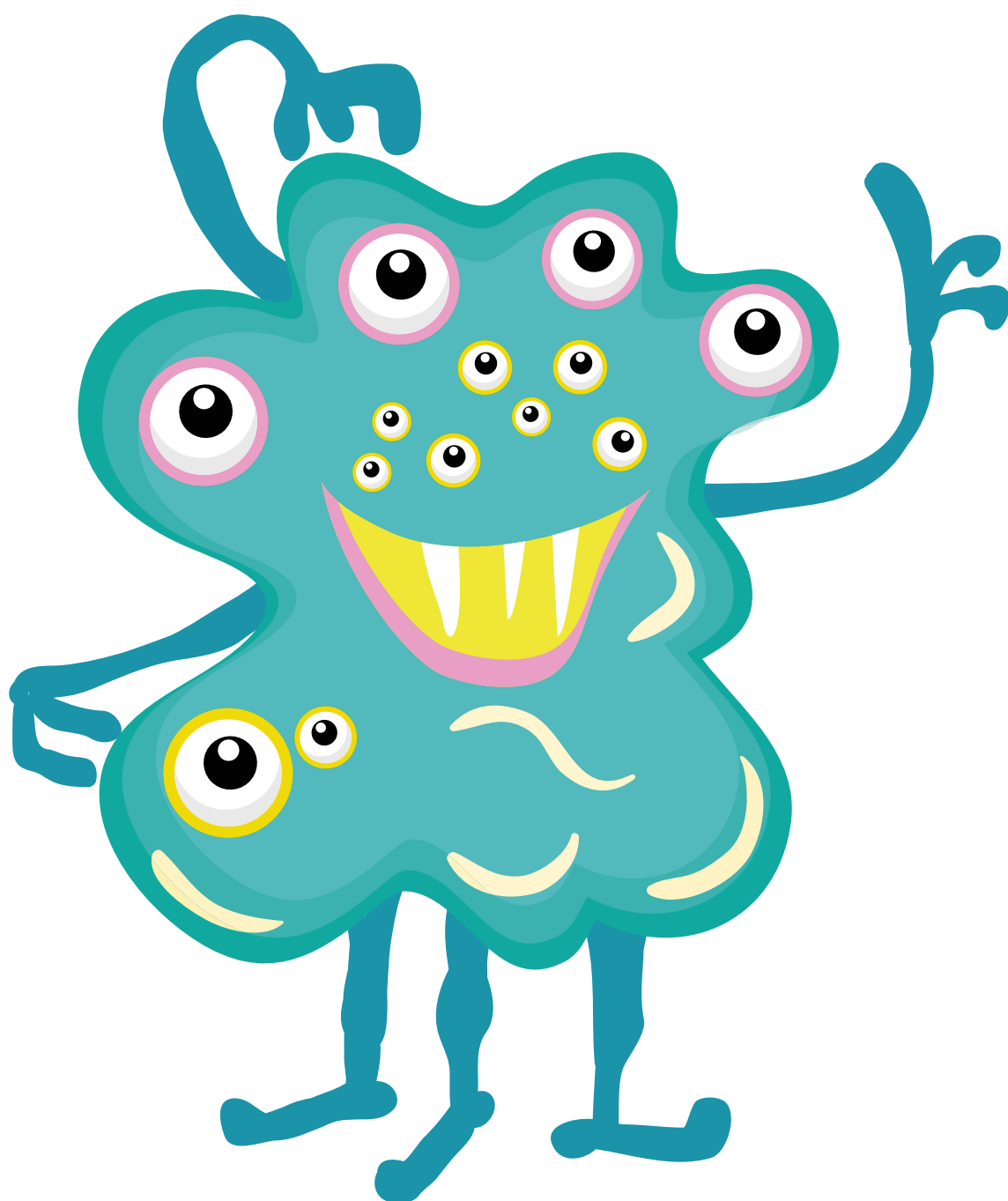

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Agendaren 8. orrialdearen irakurketa. Talde handiko hausnarketa. • Zure auzoko zein elementuk laguntzen die pertsonen segurtasunez paseatzen? • Zure ustez, zer gauza aldatu edo konpondu beharko lirateke zure auzoan? • Zeintzuk langile arduratzen dira zeregin horietaz? (Kaleak eta eraikinak garbitzeaz eta konpontzeaz...). • Zer egin behar dugu guk gure udalerria zaintzeko? “Herritar Arduratsua” kontzeptuaren azalpena.	15 min	Ermuko Agenda Txikia
Ehizan	Agendaren 9.orrialdean proposatutako jardura. Bakarka, objektuak topatu. Talde txikietan hurrengo galderari erantzun. • Zein erabilera daukate adierazitako objektuek? 1.ziklorako egokitzapenak: bilaketa binaka egin eta galderak talde handian erantzun.	10 min	Ermuko Agenda Txikia Marrazketa materiala
Araudiaren parte gara	Herritar Arduratsuentzako jarraibideak sortzea. • Bikoteka taldekatzea eta bakoitzari gai bat esleitzea: pertsonak, garbitasuna eta segurtasuna. • 5 arau pentsatzea udalerriko edozein eremutarako, esleitutako gaiari dagokionez. • Talde txikietan (gai bakoitzeko bikote 1) bateratzea eta aukeratutako arauen zerrenda egitea. • Talde-klasean poster bat sortzea.	40 min	TIC Orriak Idazketa materiala

Horma-irudia	Talde handian horma-irudiaren bigarren atala osatu. Iradokizunak: - Atala: Hiria eta herritarra - Aldaketa-iradokizunen mapa, zuen ekarpena eta herritar arduradunaren jarraibideen posterra.	20 min	Marrazketa eta idazketa materiala
--------------	--	--------	-----------------------------------

LIBURUAK	5 - 7 urte	
	Euskara	Gaztelera
	* Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik	 Calles : un paseo por las calles más espectaculares del mundo Mia Cassany, Agustí Sousa. Books argitaletxea.
	8 - 11 urte	
	Euskara	Gaztelera
	* Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.	* Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

KLIMA

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Agendaren 10. orrialdearen irakurketa. Erantzun talde-gelako galdera hauetara: • Zer da klima-aldaketa? • Zer ekintzek eragiten dute klima-aldaketa? • Zer ondorio ditu klima-aldaketak? • Nola eragiten du klima-aldaketak gure ingurunean? Talde txikietako informazioa bilatzea, aurreko galderen erantzunak osatzeko. 1. ziklokorako egokitzapenak: aurreko kontzeptuen azalpena.	30 min	Ermuko Agenda Txikia
Egunetik egunera hobetuz	Agendaren 11. orrialdean proposatutako jarduerak. Hurrengo galderari banaka erantzutea. • Zer egin dezakegu klima-aldaketa geldiarazteko? Idea bakoitza hobekuntza batekin batzea eta talde txikietan duten harremanari buruz hitz egitea. 1. ziklorako egokitzapenak: bi jarduerak talde txikietan egitea.	15 min	Ermuko Agenda Txikia Idazketa materiala
Jolasa. Zer dakizu klimari buruz?	Klima-aldaketari buruzko galderari taldean erantzutea.	25 min	Galderen txartelak
Horma-irudia	Talde handian horma-irudiaren hirugarren atala osatu. Irakurkizunak: • -Atala: Klima-aldaketa • -Funtsezko kontzeptuak, hondamendi naturalak eta beste ondorio batzuk, eta klima-aldaketa geldiarazteko iradokizunak.	20 min	Marrazketa eta idazketa materiala

5 - 7 urte

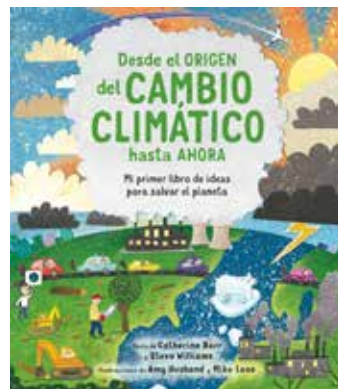
Euskara

Ilargiker eta bero-boladak hirian
Iratxe Rubio Benito del Valle, Amelia Rubio Benito del Valle.

Iratxe Rubio Benito del Vallek argitaratuta.

Gaztelera

Desde el origen del cambio climático hasta ahora

Catherine Barr.

SM argitaletxea.

8 - 11 urte

Euskara

Zer gertatzen da klimarekin?
Ole Mathismoen eta Jenny Jordahl.
Erein argitaletxea.

Gaztelera

¿Qué tienen que ver las vacas con el cambio climático?

Marian Martínez.

Hércules de Ediciones argitaletxea.

ARGI

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Agendaren 12. orrialdearen irakurketa. Banakako hausnarketa, galdetegia zintzotasunez betez.	15 min	Ermuko Agenda Txikia Galdetegia
Aurreztu dezagun	Agendaren 13. orrialdean proposatutako jarduera. - Etxeko lekuak banaka aurkitzea eta koloreztatzea argia edo ura aurrezteko modukoa da. - Argikoak horiz markatuko dituzte, eta uretakoak urdinez. Bikoteka hausnartzea. Zer egiten duzu etxean energia aurrezteko? Zer egiten duzu eskolan energia aurrezteko?	20 min	Ermuko Agenda Txikia Koloretako margoak
Jolasa. Non dago nire bikotekidea?	Txartelak ikasleen artean banatuko dira (txartel bat ikasle bakoitzeko). Erdiek energia kontsumitzen duten jardura-txartelak izango dituzte, eta beste erdiek kontsumo horietako bakoitza konpontzeko akzioak. Ikasleek, beste ikaskideei txartela erakutsi gabe, beren txartelek zerekin duen lotura galdetu beharko diote elkarri, duten txartelaren bikotekidea aurkitu ahal izateko. Parekatu ondoren, bikote bakoitzak bere txartelak erakutsiko ditu, eta txartelen edukia, zergatik elkartu diren eta energia aurrezteko ekintza horren garrantzia azalduko ditu. Kontsumo hori konpontzeko zer beste ekintza bururatzen zaien ere esan ahal izango dute.	30 min	Txartelak
Ikasgelan aurrezten	- Ikasgela eta komunak hutsik geratzen direnean argi eta aparatu elektroniko guztiak itzalita daudela ziurtatzeko txandakatu. - Egunero ikasle bat (erantzukizuna erreferentziako eredutik: irakaslea zerrendan gehitzea).	Ikasturtean zehar	Zerrenda

Horma-irudia	Talde handian horma-irudiaren laugarren atala osatu. Iradokizunak: • Atala: Energia eta aurrezte • Funtsezko kontzeptuak eta energia aurrezteko moduak	20 min	Marrazketa eta idazketa materiala
--------------	---	--------	-----------------------------------

LIBURUAK

5 - 7 urte

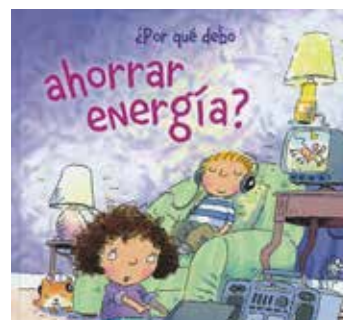
Euskara

Uraren liburu handia
Anne-Sophie Baumann, Arnaud Lemaistre, Vaness Robido.

Ttartalo argitaletxea.

Gaztelera

¿Por qué debo ahorrar energía?
Jen Green.
Edit. Anaya.

8 - 11 urte

Euskara

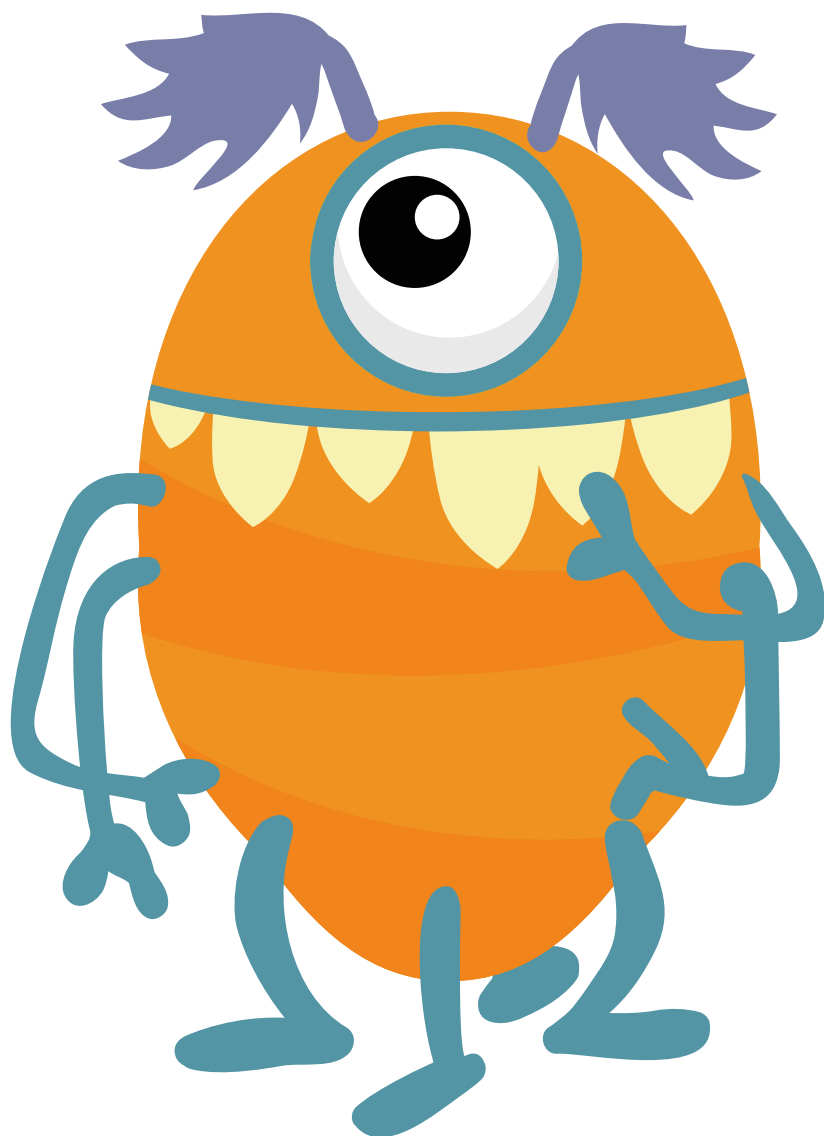
Gaztelera

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

¡Sin agua nada es posible!
Christina Steinlein.
Edit. Lóguez.

IBIL

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Agendaren 14. orrialdearen irakurketa. • Zergatik erabiltzen du lbilek bizikleta? • Zein garraiobide erabiltzen du lbilek urrunago joan behar duenean? Ermuak dituen garraiobideak izendatzea eta kontsumoaren, jasangarritasunaren eta osasunaren arabera antolatzea.	10 min	Ermuko Agenda Txikia Idazketa materiala
Txangoan	Agendaren 15. orrialdean proposatutako jarduera. Dendarako bidea aurkituz, denbora-pasa osatu.	5 min	Ermuko Agenda Txikia Idazketa materiala
Bizikleta eta patinete elektrikoak	Bizikleta/patineteen eta bizikleta/patinete elektrikoen alde onak eta txarrak zerrendatzea. Bizikleta eta patinete elektrikoen erabilerrari buruz hausnartzea. • -Erabili ohi ditut? • -Jende asko ikusten ohi dut horiek Ermutik erabiltzen? • -Zein da osasungarriagoa, elektrikoak edo eskuzkoak? • -Zeintzuk erabili beharko genituzke elektrikoak edo eskuzkoak? Zergatik?	15 min	Orriak Idazketa materiala
Ekimen osasuntsuak	Osasun Ministerioak igogailuak erabili beharrean eskaileren erabilera sustatzeko aurkeztutako ekimena eta kartela erakustea, eta herritarrak kontzientziatzeko ekimen horien erabilerari buruzko gogoeta egitea. • Zer produktu/material erabiltzen dituzte ikusarazteko? • Inoiz ikusi al duzu jendea osasuna zaintzera animatzen duen kartelik? Adib.: txertoak. Talde txikietan, bizitza osasungarria sustatzeko ekimen bat sortzea. Talde bakoitzak gai bat aukeratu, ekintza edo jarduera bat planteatu eta bere ekimena zabaltzeko kartel bat sortuko du.	Ordu 1	TIC 5.esteka Kartulinak Marrazketa eta idazketa materiala

Ekimen osasuntsuak	• Ikastetxeko ikasleei zuzenduak. • Haren helburua osasunarekin lotutako ekintzaren bat sustatzea izango da. • Gaiak hasi baino lehen aukeratu beharko dira, eta ahalegina egin beharko da talde bat baino gehiagok gai bera landu ez dezan. • Lelo bat eta marrazki bat sortuko dituzte, jendeari atentzioa emateko eta jendea animatzeko. Ikastetxean sortutako ekimenak azaltzea. 1. zikloko egokitzapenak: talde handian ekimen bat sortuko dute. Ikasle guztiak parte hartzera animatuko dira, gaia aukeratzeko ideia-jasa baten bidez, eta kartela, leloa eta marrazkia sortzeko zerreginak esleituko dira.	Ordu 1	TIC 5.esteka Kartulinak Marrazketa eta idazketa materiala
Horma-irudia	Talde handian horma-irudiaren bosgarren atala osatu. Iradokizunak: • Atala: Mugimendua eta osasuna. • Garraiobideen zerrenda, patinete elektrikoen erabilera eta ekimenak	20 min	Marrazketa eta idazketa materiala

LIBURUAK

5 - 7 urte

Euskara

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

Gaztelera

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

8 - 11 urte

Euskara

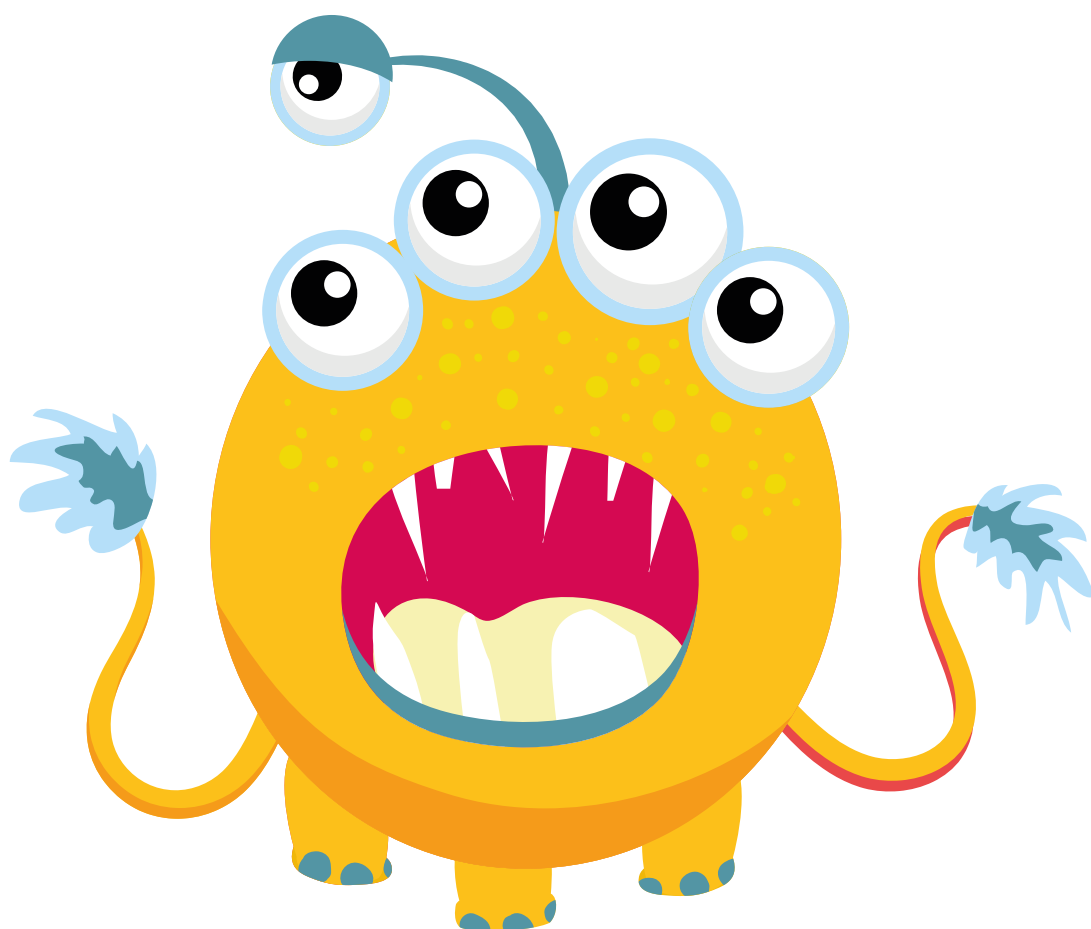
*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

Gaztelera

Pasión bicicleta: una historia ilustrada
Luigi Cassini Della Riviera
Edit. Mosquito.

BIZI

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Agendaren 16. orrialdearen irakurketa. Ermuko egungo aisialdiari buruzko hausnarketa. • Zer aisia-gune ditugu Ermuan? (Haurrentzat eta helduentzat). • Zer espazio gehiago egotea gustatuko litzaizuke? • Udaleko zein pertsona arduratzen dira jolastu eta jarduerak egiteko espazioak sortzeaz? (eremu horren azalpena). • Bizi-k galdetu du ea lagun diezaiokegun mundu guztiak Ermuan bizi nahi izatea lortzen. Nola lagundu dezaiegu?	10 min	Ermuko Agenda Txikia
Aisialdia Ermuan	Ermuko mapan aisialdirako guneak talde txikietan kokatzea. • Talde bakoitzari auzo bat esleitu. • Espazioak koloreen arabera kokatuko dira, nori zuzenduta dauden kontuan hartuta: haurtzaroa, helduak edo komunak. Espazioak gida turistikoa aurkeztea. Talde bakoitzak esleitu dioten auzoan aurkitu dituzten aisialdiko espazioen aurkezpen txiki bat egingo du, eta taldekideak espazio horiek ezagutzera animatuko ditu. 1. ziklokorako egokitzeak: espazioen zerrenda bat emango zaie eta mapan kokatu beharko dituzte batera. Ondoren, taldekako tartea aurkituko dituzte	45 min egok. 20 min	Ermuko Agenda Txikia Marrazketa eta idazketa materiala
Jolasteko ordua da	Agendaren 17. orrialdean proposatutako jarduerak. • Jolas-espazioan elementuak marraztu	10 min	Ermuko Agenda Txikia Marrazketa eta idazketa materiala

Aisialdiaren antolaketa	Hainbat eremutako arduradunen arabera taldekatu. Iradokizunak: -Ekitaldiak, parkeak, aparkalekuak, kirolak, segurtasuna, hezkuntza... Ermuan aisialdia planifikatzeko hainbat proposamen egingo dira, eta profesional talde bakoitzak bere ikuspuntuaren arabera eztabaidatuko du proposamena. • Zer aldatuko genuke? Zergatik? • Nola jakin dezakegu sortu duguna herriko jendeari gustatzen zaion? Bateratze-lana egitea, irakasleak al-kate-kargua izanda. Irakasleak esparru bakoitzeko proposamenak jasoko ditu eta laburpen bat egingo du, ikasgela bakoitzean akordio batera iritsi ahal izateko. 1. ziklokorako egokitzapenak: talde-kla-sean ideia-jasa bat egitea, eremu bakoitzeko hobekuntzak bilatuz.	50 min	Marrazketa eta idazketa materiala
Horma-irudia	Talde handian horma-irudiaren seigarren atala osatu. Iradokizunak: • Atala: Aisialdia eta segurtasuna • Ermuko aisialdi-guneen eta jardueren zerrenda edo mapa, eta hobetzeko proposamenak.	20 min	Marrazketa eta idazketa materiala

LIBURUAK	5 - 7 urte	
	Euskara	Gaztelera
	*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.	*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.
	8 - 11 urte	
	Euskara	Gaztelera
	*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.	*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

TXANPON

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Agendaren 18. orrialdearen irakurketa. Ermuko enpleguari buruzko hausnarketa: • Haur guztiek ikas dezakete zuek bezala? • Pertsona guztiek egin dezakete lan? Eta denek dute lan bera? Hezkuntzarako eta enplegurako sarbi-dearen problematikari buruzko azalpen laburra. • Nola lor dezakegu Ermuko pertsona guztiek aukera berdinak izatea ikasteko eta lan egiteko? • Zuen ustez, zergatik dira hain garrantzitsuak dendak eta zerbitzuak Ermuko eguneroko bizitzan?	15 min	Ermuko Agenda Txikia
Etorkizuneko enpleguak	Handitan ... izan nahi dut. Banaka pentsatu beharko dute, eta talde txikietan komentatu. Talde handian, aukeratu duten enplegu motaren arabera antolatuko dira (osasuna, segurtasuna, salmentak...). Hurrengo galderari talde txikitan erantzun. • Lan hori izanda, Ermuan non egingo zenuke lan? 1. zikloko egokitzenak: ez dira ogibideka bilduko, nahiko luketen lanpostu bat aukeratuko dute eta Ermuan lan hori non egin dezaketen pentsatuko dute.	15 min	Orriak Idazketa materiala
Nire dendarik gustukoenak	Agendaren 19. orrialdean proposatutako jarduera. • Ermuko zein denda ezagutzen dituzu? Galderari talde handian erantzun eta, banaka, Ermua egotea gustatuko litzaiekeen dendak marraztu. Talde txikietan taldekatuko dira eta, marraztutako artean, talde bakoitzak denda bana aukeratuko dute. Ondoren, galdera hauei erantzungo diete.	30 min	Ermuko Agenda Txikia

Nire dendarik gustukoenak	• Zer behar dugu gure dendak ondo funtziona dezan? • Zer garrantzi du lan horrek komunitatearentzat/udalerrarentzat?	30 min	Ermuko Agenda Txikia
Behar dut ala nahi dut?	Talde handian, etxean egiten dituzten erosketen zerrenda egin eta aukeratu-tako produktuak bi taldetan antolatu: Behar dut/Nahi dut	15 min	Arbela
Horma-irudia	Talde handian horma-irudiaren zazpigarren atala osatu. Iradokizunak: • Atala: Lana eta beharrak • Ermuko denen zerrenda eta denda horietan erostearen garrantzia, behar eta nahi ditugun produktuen eta garrantzitsutzat jotzen duten informazioaren artean.	20 min	Marrazketa eta idazketa materiala

LIBURUAK

5 - 7 urte

Euskara

Lanbideen egunerokoa
Joan Subirana Queralt.
Algar argitaletxea.

Gaztelera

¿En qué trabajas? : cuando sea mayor, quiero ser...
Silvia Sanza ; Milan Stary.
Tramuntana argitaletxea.

8 - 11 urte

Euskara

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

Gaztelera

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

ETXE

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Agendaren 20. orrialdearen irakurketa. Etxeko mugikortasunari buruzko hausnarketa. - Ezagutzen al duzue norbait bere etxean mugitzeko, dutxatzeko edo janaria egiteko laguntza behar duena? - Zer da etxe egokitu bat? Egokitutako etxeen azalpena.	10 min	Ermuko Agenda Txikia
Etxez aldatuko gara	Agendaren 21. orrialdean proposatutako jarduera. - Letra-zopan hitzak bilatzea. Talde handian hurrengo galderari erantzutea. - Zertarako erabiltzen da objektu bakoitza?	10 min	Ermuko Agenda Txikia Idazketa materiala
Nire lekuan jarri	Etxebizitzarako irisgarritasunari dagokionez desberdintasun sozialak dauden egoerak deskribatzea. Desberdintasuna edo zailtasuna identifikatu eta irudikatu beharko dute. - Adib.: Oso espazio txikian (ikasgelan) gurpil-aulkian mugitzea. Talde handian galdera honi erantzutea. - Nola sentitu gara?	20 min	Gelako altzari eta objektuak
Arkitektura inklusiboa	Talde txiki bakoitzari asmatutako pertsona batzuen ezaugarriak adieraziko zaizkio, hala nola adinekoak edo mugikortasun urrikoak, eta horien arabera egokitutako etxe baten mapa diseinatuko dute. - Ideiak: ate zabalak, esku-altuerako entxufeak, arrapalak eta igogailuak, etxetresna elektrikoak eta altzari baxuak, bainugela egokitua... Talde handiko hausnarketa, talde txikiek egindako maparen arabera. - Ba al dago egokitu ezin dugun alderdiren bat? - Zer kanpo-laguntza eska lezakete zailtasun horri aurre egiteko?	Ordu 1	A3 kartulina Aldizkariak Artaziak eta itsasgarria Marrazketa eta idazketa materiala

Etiket eskolara	Ikastetxera bidean eta ikastetxe barruan erreparatu, talde handian hurrengo galderei erantzuteko. Ba al dago aldatu beharko genukeen alderdiren bat ikastetxean edo eskolara bidean sartzeko, erabiltzeko eta mugitzeko dauden zailtasunei aurre egiteko?	15 min	Orriak Idazketa materiala
Horma-irudia	Talde handian horma-irudiaren zortzigarren atala osatu. Irakurkizunak - Atala: Etxea eta bizikidetzak - Sortutako etxe egokituak eta ikastetxeko bideko eta ikastetxe barruko hobekuntzen ideiak	20 min	Marrasketa eta idazketa materiala

LIBURUAK

5 - 7 urte

Euskara

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

Gaztelera

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

8 - 11 urte

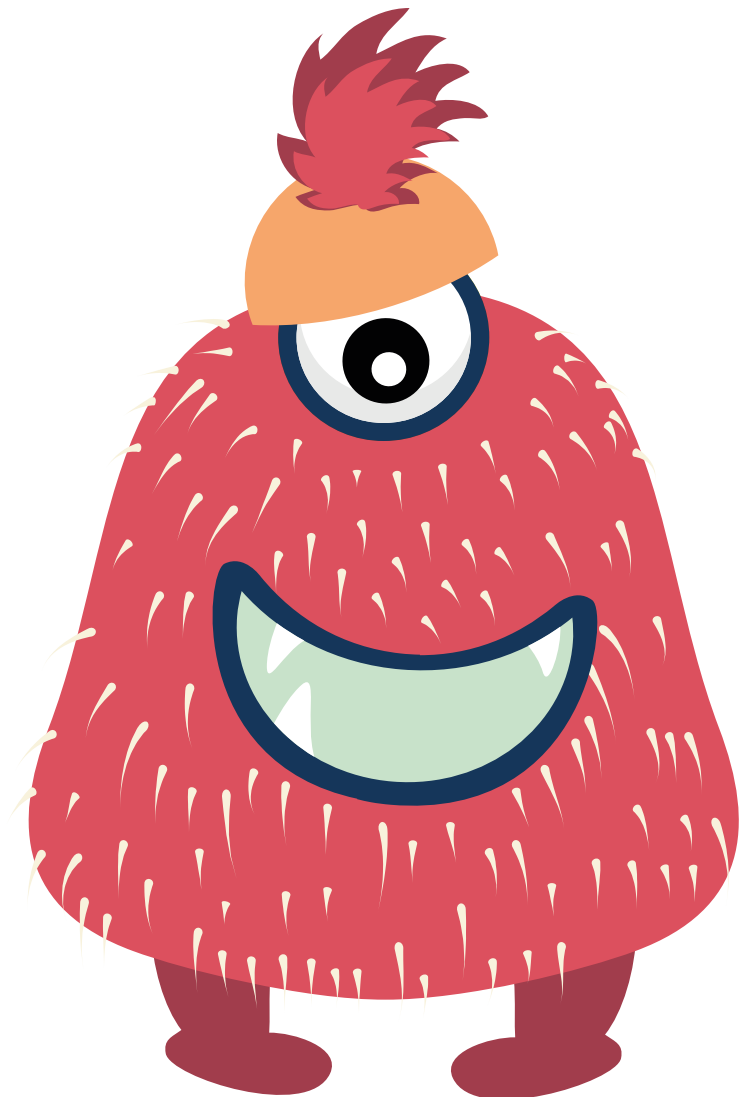
Euskara

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

Gaztelera

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

TEKNO

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Agendaren 22. orrialdearen irakurketa. Teknologiari buruzko hausnarketa Ermuan. • Zer baliabide teknologiko ditu udalerriak? • Nola laguntzen diete teknologia berriek Ermuko herritarrei? • Adinaren arabera, ba al dago ezberdintasunik erabileran? • Nola lagun diezaiekegu erabiltzen ez dakiten pertsonei? • Zer proposamen egingo zenioke Udalarari Ermuan bizi diren guztiek teknologiarako sarbidea izan dezaten eta teknologia hori erabiltzen ikas dezaten?	15 min	Ermuko Agenda Txikia
Alde ona eta alde txarra	Agendaren 23. orrialdean proposatutako jarduera. • Fitxa betetzea eta gailu bakoitzaren alderdi onak eta txarrak planteatzea.	10 min	Ermuko Agenda Txikia Idazketa materiala
Teknologia ikertzaileak	Ikerketa teknologiko txikia. Ermuak urteetan zehar izan dituen gailu teknologikoen bilaketa, senitartekoei galdetzeko aukerarekin. Talde txikietan, denbora-lerro bat sortzea, Ermuak urteetan zehar izan dituen gailuak nabarmentzeko, gailuen irudiak eta gailu bakoitzaren erabileraren azalpena. 1. ziklokorako egokitzapenak: denbora-lerroa talde handian egitea.	25 min	TIC Kartulinak Irudiak Marrazketa eta idazketa materiala
TIC irakasleak	Sarrerako jardueran aipatu den adinekoen erabilera teknologikoaren zailtasunak kontuan hartuta, talde txikietan azalpen-bideo bat sortzea. Gailu bat aukeratuko dute, eta bideoan gailua nola erabili azalduko dute. Bideoak Ermuko adinekoen hainbat gunetan aurkeztuko dituzte edo bertara joango dira, adinekoei erabiltzen erakustera.	2 ordu	TIC

TIC irakasleak	Espazio posibleak: • Pasialeku (jubilatuen etxea), egoitza eta Adinekoekin Hiri Lagunkoia proiektuko espazioak.	2 ordu	TIC
Horma-irudia	Talde handian horma-irudiaren bederatzigarren atala osatu. Iradokizunak: • Atala: Teknologia eta erraztasunak • Udalerriko egungo gailuak, teknologien erabilera egokiari buruzko informazioa eta denboraren lerroa.	20 min	Marrazketa eta idazketa materiala

LIBURUAK

5 - 7urte

Euskara

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

Gaztelera

Nos divertimos aprendiendo tecnología

Federica Fabbian ; Daco's Confetti.
Algar argitaletxea.

8 - 11 urte

Euskara

ZTIM jarduerak : zientzia, teknologia, ingeniariatza, matematika

Sam Hutchinson, Catherine Bruzzone eta Jenny Jacoby.

Ttartalo argitaletxea.

Gaztelera

Robots y drones : pasado, presente y futuro

Mairghread Scott; Jacob Chabot.
Astronave argitaletxea.

UDAL

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Sarrera	Agendaren 24. orrialdearen irakurketa. Ermuko Udal Hezkuntza Zerbitzuen azalpena. - Ezagutzen al duzue Ermuko Udalak eskaintzen duen Haurren Kontseilua? Zertarako erabiltzen da? - Hiri Hezitzailearen azalpena eta urteko Kontseiluen bistaratzea.	10 min	Ermuko Agenda Txikia 6. eta 7. estekak
Mezu elektronikoa bat daukazu	Agendaren 25. orrialdean proposatutako jardura. Taldeka, Agendako pertsonaia guzti-ekin landutakoa errepasatu. Ondoren, Agendako atal bakoitza lantzean udalerriko pentsatu diren hobekuntza-proposamen guztiak gogoratu eta zerrendatu. Banaka, Ermuko alkatetzara hobekuntzarik garrantzitsuenak planteatzen dituen mezu elektronikoa bat bidali. Gailu teknologikoak erabili ahal izango dituzte edo gutun batean idatzi. Zuzendu ondoren, emaila bidali edo gutuna Abiapuntura eraman. 1. zikloko egokitzapenak: gutuna talde handian idatziko da.	Ordu eta 35 min	Ermuko Agenda Txikia TIC/Orriak Idazketa materiala
Horma-irudia	Talde handian horma-irudiaren hamargarren atala osatu. Irakokizunak: - Atala: Udala eta komunitatea - Haurren Kontseiluari buruzko informazioa, hobekuntza-proposamenen zerrenda eta argazkiak Abiapuntun.	20 min	Marrasketa eta idazketa materialak

LIBURUAK	5 - 7urte	
	Euskara	Gaztelera
	*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.	*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.
	8 - 11 urte	
	Euskara	Gaztelera
	*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.	*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

FINAL

Jarduera	Azalpena	Denb.	Materiala
Azken hausnarketa	Taldeka, Ermuko Agenda Txikiarekin egin dituzuen jardueri buruzko hausnarketa. Erantzun galdera hauei eta, bateratzelana egiteko, erantzunak post-it-etan apuntatu. • Zer ikasi dugu? • Nola lagunduko dugu azaldu ditugun udalerriko arazoak konpontzen?	15 min	Orriak Post-it Idazketa materiala
Ekintza onen kutxa	Ikasgelan, ikasle guztiek bertara heltzen diren leku batean, goiko aldean zirrikitu txiki bat duena kutxa bat jarri. Ikastetxearen barruan edo kanpoan, ingurumenari eta gure udalerrinari laguntzeko ekintza on bat ikusten dutenean, idatzi eta kutxan sartuko du. Hilabetea amaitzean, ikusitako ekintza on guztiak irakurriko dira.	Ikasturtean zehar	Kutxa Orri-zatiak Idazketa materiala
Nire fitxa	Agendaren 4. orrialdean proposatutako jarduera. “Nire fitxa” banaka osatu. Atalak: • Ikasi dudana • Gustatu zaidana Idatzitakoa bikoteka partekatu eta hausnarketa egin.	10 min	Ermuko Agenda Txikia
Horma-irudien erakusketa	Horma-irudia ikasle, irakasle eta familia guztiek ikus dezaketen gune batean azaltzea.	X	Horma-irudiak

LIBURUAK

5 - 7 urte

Euskara

Gaztelera

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

23 ideas para ser un eco-héroe
Isabel Thomas.
SM argitaletxea.

8 - 11 urte

Euskara

Gaztelera

100 kontu planeta salbatzeko
Rose Hall.
Tarttalo argitaletxea.

*Ez da proposatzen adinari eta hizkuntzari egokitutako Euskadiko Irakurketa Publikoko Sareko libururik.

4.

ESTEKAK ZEIN MATERIAL GEHIGARRIAK

ESTEKAK:

1. Agenda 2030

<https://www.mdsocialesa2030.gob.es/agenda2030/documentos/plan-accion-implementation-a2030.pdf>

2. Espainiako Hiri Agenda

https://cdn.mitma.gob.es/portal-web-drupal/AUE/60-guia_divulgativa_aue.12.06.20.pdf

3. Euskal Agenda 2030

https://cdn.mitma.gob.es/portal-web-drupal/AUE/60-guia_divulgativa_aue.12.06.20.pdf

4. Zaldibar eta Ermua arteko ibilbidea

<https://eu.wikiloc.com/ibilbide-senderismo/zaldibar-ermua-13664519>

5. Eskaileren erabilera sustatzeko ekimena (Osasun Ministerioa)

<https://www.sanidad.gob.es/areas/promocionPrevencion/estrategiaSNS/usoDeEscaleras/home.htm>

6. Ermuko Hiri Hezitzailea

<https://www.ermua.eus/es/ciudad-educadora>

7. Ermuko Haurren Kontseilua

<https://www.ermua.eus/es/ciudad-educadora/consejo-infancia>

Eta zuk, ENERGIA aurrezten duzu?

	INOIZ	BATZUETAN	IA BETI	BETI
1- Etxean argiak piztuta utzi ohi ditut gelatik irteteen.	☐	☐	☐	☐
2- Dutzatu beharrean bainatu egiten naiz.	☐	☐	☐	☐
3- Hortzak garbitzen ditudanean kanila irekita uzten dut.	☐	☐	☐	☐
4- Eskuak garbitzen ditudanean kanila irekita uzten dut.	☐	☐	☐	☐
5- Beste jarduera bat egiten banago ere, telebista piztuta uzten dut.	☐	☐	☐	☐
6- Etxean hotz egiten duenean, arropa lodiar jantzi beharrean, berogailua pizten dugu.	☐	☐	☐	☐
7- Kableak entxufatuta uzten ditut horiek erabiltzen ez ditudan bitartean.	☐	☐	☐	☐

ADI, LAGUN!

Orain galdetegia bete duzula,
zure erantzunak zenbatu eta
ikus dezagun energia
aurrezten laguntzeko zer
behar duzun!

**GUZTIAK
"INOIZ"**

erantzun baduzu

PRIMERAN!

Energia aurrezten laguntzen aditua zara!
Segi horrela!

**GEHIENAK
"INOIZ" eta**

"BATZUETAN" BATZUK
erantzun baduzu

NAHIKO ONDO!

Energia gehiago aurrezten lagunduko didazu?
Animo!

**GEHIENAK
"IA BETI" zein
"BETI" erantzun**
baduzu

BENO...!

Irakurri berriro galdetegiko galderak.
Zein ekintzatan hobetu beharko zenuke?

**GUZTIAK
"BETI"**
erantzun baduzu

KONTUZ!

Ez duzu behar beste energia aurrezten, lagun.
Adi gelan eta ekin lanari!

Kontsumo
ekintza

Kontsumo
ekintza

Kontsumo
ekintza

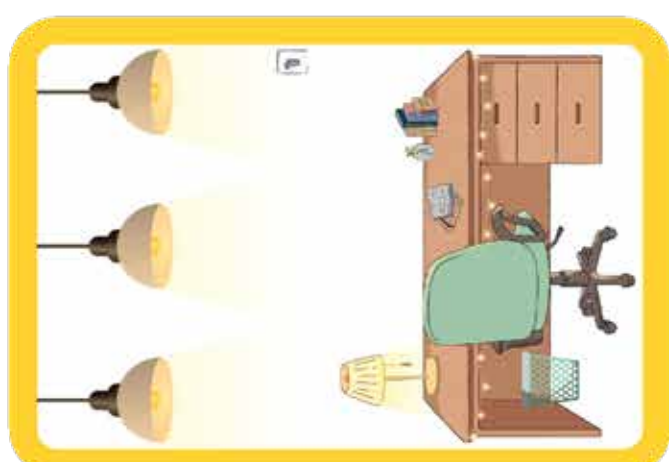
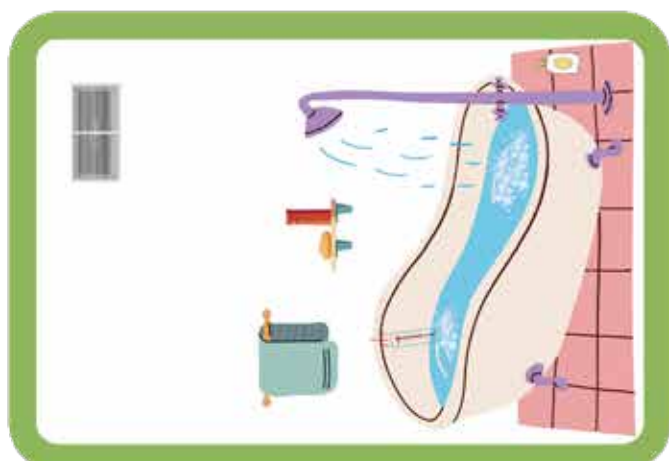
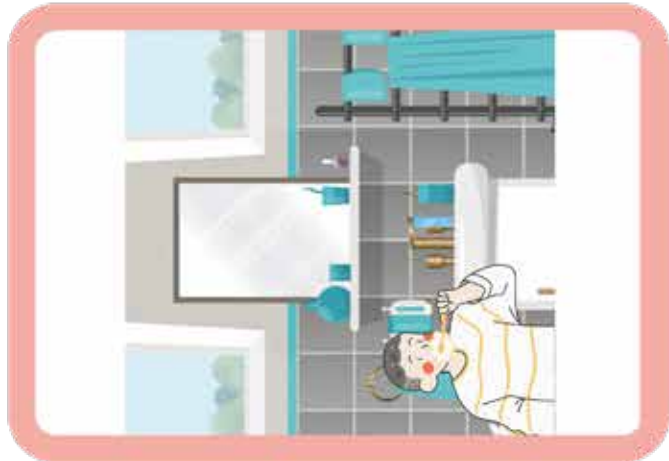
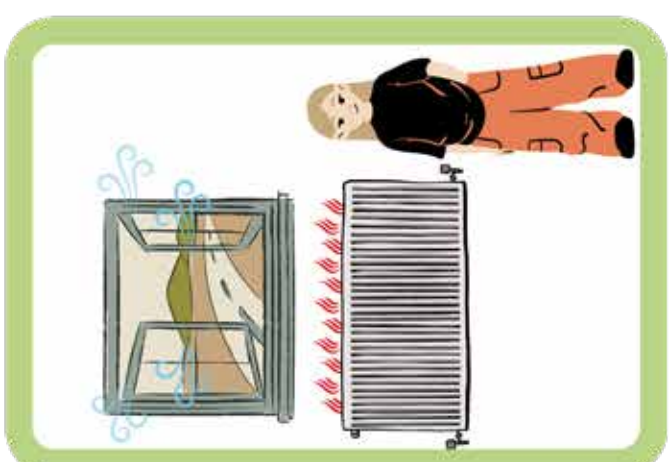
Kontsumo
ekintza

Kontsumo
ekintza

Kontsumo
ekintza

Kontsumo
ekintza

Kontsumo
ekintza

Kontsumoa
murrizteko
ekintza

Kontsumoa
murrizteko
ekintza

Kontsumoa
murrizteko
ekintza

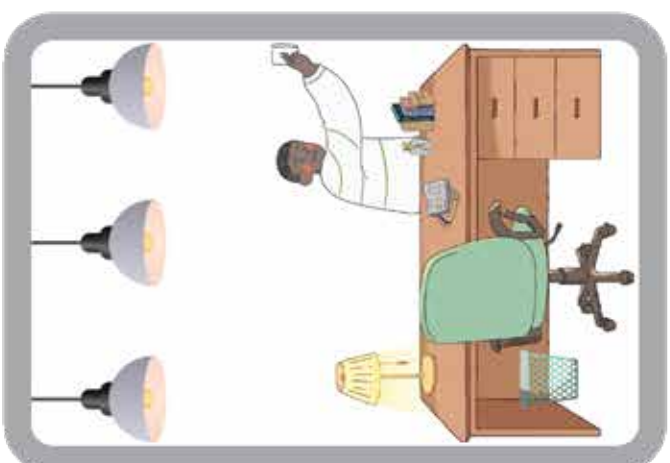
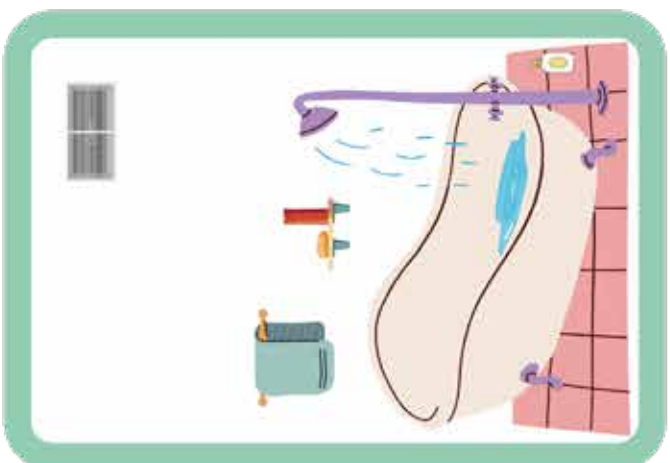
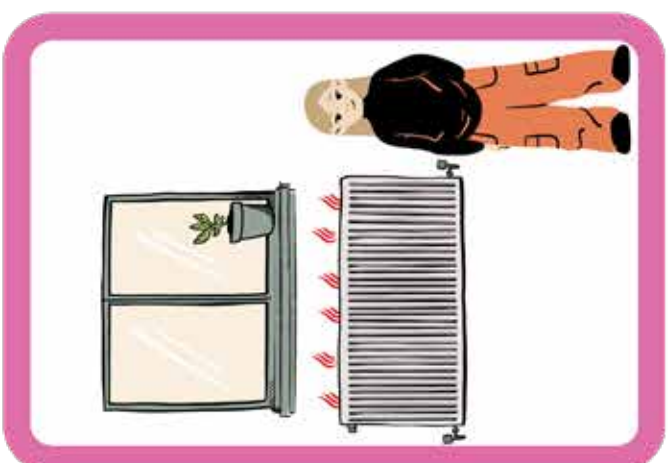
Kontsumoa
murrizteko
ekintza

Kontsumoa
murrizteko
ekintza

Kontsumoa
murrizteko
ekintza

Kontsumoa
murrizteko
ekintza

Kontsumoa
murrizteko
ekintza

Kontsumoa
murrizteko
ekintza

Kontsumoa
murrizteko
ekintza

Kontsumoa
murrizteko
ekintza

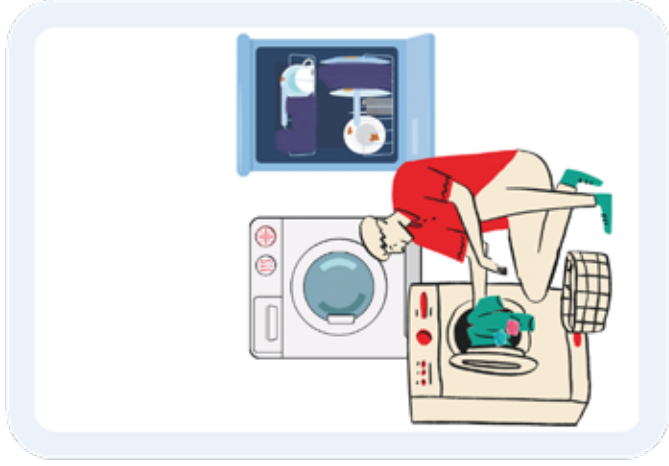
Kontsumoa
murrizteko
ekintza

Kontsumo
ekintza

Kontsumo
ekintza

Kontsumo
ekintza

Kontsumo
ekintza

EKINTZA BAT
PENTSATU ETA
ZURE KIDEARI
AZALDU,
KONPONBIDEA
PENTSA DEZAN

EKINTZA BAT
PENTSATU ETA
ZURE KIDEARI
AZALDU,
KONPONBIDEA
PENTSA DEZAN

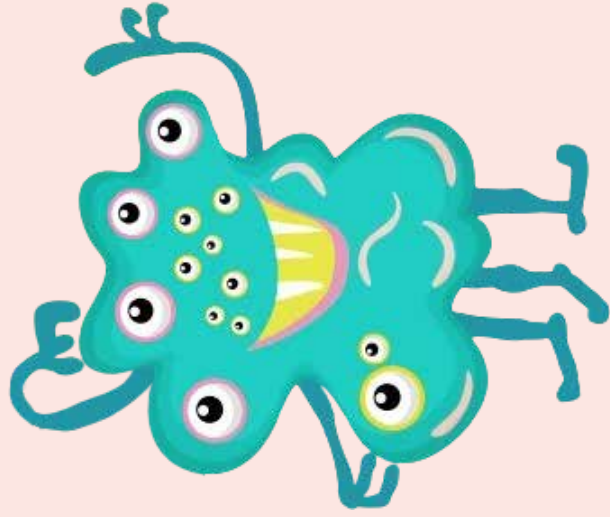

ZURE KIDEAK
AZALDUKO DIZUK
EKINTZA ADI
ENTZUN.
NOLA JOKATUKO
ZENUKE ENERGIA
KONTSUMOA
MURRIZTU AHAL
IZATEKO?

ZURE KIDEAK
AZALDUKO DIZUK
EKINTZA ADI
ENTZUN.
NOLA JOKATUKO
ZENUKE ENERGIA
KONTSUMOA
MURRIZTU AHAL
IZATEKO?

LH 1. ZIKLORAKO GALDERAK

1.
Zer da klima-
aldaketa??

5.
Zergatik dira
garrantzitsuak
zuhaitzak
planetarako?

9.
Nola lagun dezakegu
kutsadura gutxiago
egon dadin?

13.
Zergatik da
garrantzitsua ibaiak
eta itsasoak zaintzea?

2.
Zerk kutsatzen
du gehien airea?

6.
Zer gertatzen da ur
gehiegi erabiltzen
badugu?

10.
Zer gertatzen da
itsasora zaborra
botatzen dugunean?

14.
Zein garraiobidek
kutsatzen du
gutxien?

3.
Zer egin dezakegu
planeta zaintzeko?

7.
Nola eragiten dio
klima-aldaketak
klimari?

11.
Zer da berotze
globala?

15.
Zer gertatzen da
zuhaitz asko mozten
ditugunean?

4.
Klima-aldaketaren
ondorioz, zer animalia
daude arriskuan?

8.
Zer da birziklatzea?

12.
Zer egin dezakegu
jada erabiltzen ez
ditugun jostailu
zaharrekin?

16.
Zer da
jasangarriagoa
ingurumenerako?

- A) Jolasteko behar ditugulako.
B) Animaliek eta pertsonak ur garbia behar dutelako.
C) Arrantzara joan ahal izateko.

- A) Autoaren ordezkizikleta erabi.
B) Argi guztiak piztu.
C) Behar ez ditugun gauza asko erosi.

- A) Itzala ematen digutela.
B) Txoriak babesten dituztelako.
C) Oxigenoa ematen digutela.

- A) Eguraldia egun batetik bestera aldatzea.
B) Planetaren klima denboran zehar aldatzea.
C) Neguan bakarrik hotz egiten duenean.

- A) Autoa.
B) Bizikleta.
C) Hegazkina.

- A) Arrainek zaborrarekin jolasten dute.
B) Ura kutsatzen da eta itsasoko landare eta animaliei kalte egiten die.
C) Ez da ezer gertatzen.

- A) Ez da ezer gertatzen, ura infinitua baita.
B) Ura leku batzuetan amaitzen da.
C) Ura beti agertzen da berriro.

- A) Landareak eta animaliak.
B) Autoak eta fabrikak.
C) Bizikletak.

- A) Animaliak beste hiri batzuetara aldatzen dira.
B) Oxigenoa galtzen da eta kutsadura areagotzen da.
C) Basoa handiago bihurtzen da.

- A) Lurra ohi baino gehiago berotzen duen.
B) Udan bakarrik bero egiten duenean.
C) Etxean argi asko pizten ditugunean.

- A) Leku batzuetan bero handiagoa egiten du, eta beste batzuetan, berri, hotz handiagoa.
B) Ez da ezer aldatzen.
C) Beti eguzkia egiten du.

- A) Argia piztuta utzi beti.
B) Hortzak garbitzean iturria ixtea.
C) Zaborra lurrera botatzea.

- A) Autoa toki guztietara joateko erabiltzea.
B) Oinez ibiltzea zein bizikleta edo garraio publikoa erabiltzea.
C) Erabilerak bakarreko produktu asko erostea.

- A) Zakarrontzira bota.
B) Dohaintzan eman edo berrera.
C) Etxean betiko gorde.

- A) Zaborra erabiltzea produktu berriak egiteko.
B) Zabor guztia edukiontzi berean botatzea.
C) Gauza zaharrak erabili gabe gordetzea.

- A) Hartz polarrak.
B) Elefanteak.
C) Txakurrak.

17.

**Zergatik dira
garrantzitsuak erleak
bezalako animaliak?**

18.

**Zer egin behar dugu
plastikozko
hondakinekin?**

19.

Zer da uholdea?

20.

**Zer egiten du eguzkiak
planetaren alde?**

Erantzunak

- A) Ezia ekoizten dutelako.
- B) Polena garraiatuz lanandareei hazten laguntzen dietelako.
- C) Azkar hegan egiten dutelako.

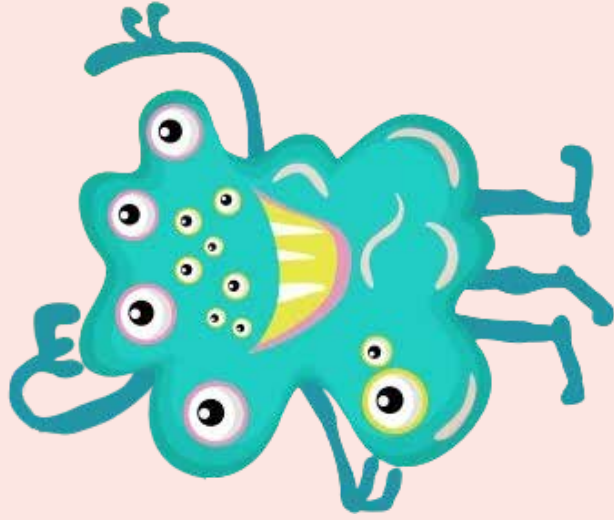
- A) Edukiontzi horian birziklatu.
- B) Edonon bota.
- C) Edukiontzi urdinean birziklatu.

- A) Leku batean ur gehiegi dagoenean, euri asko egiten duelako.
- B) Ibai batean ur gutxiago dagoenean.
- C) Elurra ari duenean.

- A) Landareak berotu eta hazteko energia ematen du.
- B) Ez dio Lurrari eragiten.
- C) Euri gehiago egitea eragiten du.

1-B	6-B	11-A	16-B
2-B	7-A	12-B	17-B
3-B	8-A	13-B	18-A
4-A	9-A	14-B	19-A
5-C	10-B	15-B	20-A

LH 2. ZIKLORAKO GALDERAK

1.
Zein gas da berotze
globalaren erantzule
nagusia?

5.
Zer egin dezakegu
erabilitako paperekin?

9.
Nola eragiten die
klima-aldaketak
animaliei?

13.
Zer egin dezakegu
hondartzetan
kutsadura saihesteko?

2.
Zer EZ dugu egin behar
airearen kutsadura
murriztu nahi badugu?

6.
Zer da lehorteak?

10.
Zer egin dezakegu
klima-aldaketa
murrizten laguntzeko?

14.
Zein animaliak
eragiten dio poloetako
izotzaren urtzeak?

3.
Zergatik ari da
itsas maila igozten?

7.
Zer egin dezakegu
plastiko gutxiago
erabiltzeko?

11.
Zer da karbono-
aztarna?

15.
Zer da
birziklatzea?

4.
Zer esan nahi du
energia aurrezteak?

8.
Zer da berotegi-
efektua?

12.
Nola eragiten dio
baso-soiltzeak
klima-aldaketari?

16.
Zer dira energia
berriztagarriak?

17.

Zer gertatzen da
planetan tenperaturak
gehiegi igotzen
direnean?

18.

Zer egin dezakegu
etxean ura
aurrezteko?

19.

Zergatik da
garrantzitsua
biodibertsitatea
babestea?

20.

Zer eragin dauka
erregai fosilak
(petrolio, gasa,
ikatz) erabiltzeak?

Erantzunak

- A) Polokak urtzen dira eta itsas maila igotzen da.
- B) Neguan hotz handiagoa egiten du.
- C) Landareak azkarrago hazten dira.

- A) Eskuak garbitzen ditugun bitartean txorrota irekita utzi.
- B) Erabiltzen ari ez garenean, iturria itxi.
- C) Edozertarako ur asko erabili.

- A) Espezie bakoitzak naturan oreka mantentzen laguntzen duelako.
- B) Soilik elikatu behar garelako.
- C) Soilik landareak arnas hartzeko behar ditugulako.

- A) Airearen kutsadura eta klima-aldaketak areagotzen ditu.
- B) Aireak garbiago uzten du.
- C) Ez du inolako ondorioirik.

1-B	6-B	11-B	16-A
2-B	7-A	12-A	17-A
3-B	8-A	13-A	18-B
4-B	9-A	14-B	19-A
5-B	10-C	15-B	20-A

